

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fô'a acêst'a va efi de trei ori pe luna, in 10. 20. 30-a di pone la regulare; era de a-ici in colo o data pe septimana, ca si pone acilea: Martisér'a. — Prenumeratiu nile se prîmescu in tôte dîlele.

Pretulu pentru Ostrungurî'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu trîluniu 1 fi. 50 cr. era pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trîluniu 2 fi. in v. a.

Tôte siodienele si banii de prenumeratione sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului:
Aradu, strat'a Teleki, nrulu 27.

Inseritiunile se prîmescu cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tace timbrale.
Unu esemplariu costa 15 cr. si se pôte capetâ in librari'a lui M. Klein jun d'in Aradu.

Cântulu gîntei ebreice.

I.

Iudan'a gînte e regina
Preste-a le lumei fonduri mari,
Ea de vampiri setosî e plina,
De sîrlatani si cîmâtari.

Instinctulu ei totu inainte
Spre pungî indrêpta pasîi sei,
Ea seracesce pe-alte gînte,
Lâsându pustiu in urm'a ei.

II.

Iudan'a gînte e-o jivina
Cu ciocu de vulturu rapitoru,
Strainiloru zimbîndu se 'nchina,
Pân' vîra mân'a 'n pung'a loru.

Vicléna, blânda, târâtória,
S'apropia cu-unu aeru caldu,
Si ce-ti castigi tu cu sudóre,
Ea-ti smulge cu-unu perfidu asaltu.

III.

Iudan'a gînte are parte
De-a le pamêntului comori,
Dér nici o sfarma nu-ti imparte
Mâcar de te-ar vedé cà mori.

Ba e grozava 'n perfidia,
Cîndu braciulu ei celu tradatoru
Ti-înfige 'n dosu cu misfelia
Alu ei punnalu ucigatoru;

IV.

Câci dupa-ce te seracesce
Sî-ti stôrce sânge si averi,
Sî tiér'a 'n urma ti-o rapesce
Sub scutulu Mariloru Puteri. —
— Dér — pôte fi mai buna-o gînte,
Ce sî-are-isorulu din parinti,
Ce pe-alu amorului parinte
L'a datu pe treidieci de arginti? !..

Bucuresci, in 15 Juliu, 1879.

Mefistofelisioru.

Càrti sî solli.

Cinstite „Gur'a-Satului“!

In indoiéla fiindu déca Cinsti'a ta pricepi limb'a, graiulu si horb'a, lui Ovidu, Nero, Cicero, Sulla, etc. precum o pricepu cei dela prédicatoriulu satan . . romanu, si respective precumu o pricepe I. praesbyter dioeces. Sz. Ujvariensis, — vinu a-ti scrie puéine in limb'a lui Ciocanu Gavriila, si la acêst'a me conduce:

1. Impregiurarea, cà nu sciu pe a lui praesbyter J.

2. Cà-ci sciu bine, cà redactarea lui Gur'a-Satului“ nu te-a pusu in placut'a positione, de a-ti pôte zidi vre unu palatu, a-poi in case mai mici nu e lucru de rusine a vorbi in o limba ce-e pentru slugi;

3. Cà-ci voiescu sà pricepa si japanelele lui „Gur'a-satului“, cari — fiindu tôte frumoése, — *) nu mi potu inchipui, sà fia de pe tempulu lui Num'a, si prin urmare nu crediu, cà-i scie limb'a, ca I. con-

*) Da, mai alesu *Trênc'a*. G. S.

temporeanulu seu. — Ti scriu deci in limb'a lui Ciocanu Gavriila, a Juncanului, și a altoru sateni; ti scriu și descriu urmatóriele:

Mâi, ho pardon! erá gat'a să te smintescu cu verulu Cui'a, — Jupane! Voindu și eu a apucá pe calea blagosloveniei, me rogai de pop'a Niculae celu Negru, să-mi tramitia ce-va bucovne și bucvare, ca să me procopsescu și chivilisescu. Parintele bunu și milostivu, pre cum este, — tiena-lu Ddienu la multi ani! — *) mi și tramite o sarcina . . . Dómne tiene-i nàravulu și poterea, să mai póta milui și pre alti nemernici. Ce să vedi, frate, pardon! badiuca draga! Cetescu, cetescu, cetescu . . . sciu ce cetescu, și-mi place forte tare. Nu mai gandeam la Ciocanu Gavriila. De-o-data in nrulu 7 din 1879 pe laturea 182 ce vediu? Nu pricepu; pe laturea 183 și 184 asemenea nu. Mâi — mi dîcu — ce să fia, ce carte am a mana? Cautu titul'a: „Predicatoriulu sateanului romanu, scriere periodica pentru predici și alti articlii (nu de mancare) din sfer'a bisericésca.“ — Stan pe ganduri; mai cautu o-data foile 182, 183 și 184. totu asié aflú, ca mai înainte. Lucru nepriceputu! Intorcu éra la titula și éra la foile numite, vedeam, dér nu sciam ce vediu. Dér e bine și cu pretini. Unulu me indreptá la parintii franciscani din Grositi'a de lemnu, cã-ci — dicea elu — sunt vestiti in procopséla. Me ducu cu bucvariulu a mana. Déca ajungu și-i spunu — ca și DTale — tóta intemplantia, unulu din ei mi dîce: cetesce, să te audiu, cã eu nu vediu bine; și a-poi-ti voiu talcu. Cetescu: ad gratiosissimam denominationem Illustrissimi domini Joannes Szabó in episcopum Szamos Ujvariensem. O, mi dîce parintele, unguru de vitia, acést'a e in limb'a vóstra cea vechia, in limb'a lui Ovidu, și se talcucesce pe limb'a mojiceasca: „la cinsti'a bîgare a Mariei Sele Ioanu Cusutoriul in vladici'a de la Cetatea cea nóua de pe ap'a Somesului.“ Imi ceti tóte 3 frundiele și dupa ce se cugetá pucinu-mi spuse un'a câte un'a tóte buchile pe romanía, a-poi adauge: harnicu popa trebe cã este acel'a, care a alcatuitu acestu cantecu; cumu i-ai disu numai? — Joannes P.

Fiindu curiosu preste acést'a intemplantie síoda, cumu de in fói'a romanésca scrisa de pop'a Niculae se viri praesbyterulu Joannes, intrebai pe toti și in fine colea in 29 Juniu, calendariulu n. me intelní in Blasiu cu fratele Tand'a, tocma' erá la sfintire. Elu, precumu-lu sciu, omu istetiu și cu procopséla, indata ce-i spunu, me luminéza dicendu-mi: Vai tie nãucule! La Gherl'a (unguresce Szamos-Ujvár, și nu latinesce,) e vladicia romanésca uniata. Vladici'a Pavelu, care a fostu acolo, s'a mutat la . . . cum să-i dîcu? din colo de Beinsiu . . . la . . . nu la Mintiu, cã acolo e pop'a Bene . . . la — O! a cu bani . . . cam asiá se talcucesce pe romanésce. In Gherl'a déra trebuia să mérga altu vladica, ca să fia cine stá in capela de a drépt'a și a privi cu uimire la cuviosii mucenici și cucernicile mironositie din steng'a estrema; deci, ne aflandu-se altu cine-va, pusera pe unu sãbou (croitoriu, Schneider,) Aci-lu intrerupsei: mà Tando — i dîcu — mi vine a minte, cã odata si-perdusera tieganii vaivod'a loru. Erau siliti a alege pre altulu. Candu la adeca face unu ciurariu multi-mea voturiloru. Sã fi auditu pre ceialalti purdei

cum strigau: „Auleo, dauleo! pene a-colo am ajunsu, ca unu ciurrariu se ne poruncésca; nu sunt covaci destni?!“ Óre nu va dîce și norodulu din Gherl'a: Au nu sunt friseri, olari, barbirt, faurj (de mintiuni) și cancelisti și popi de cei blagosloviti — (cu leuc'a) destui, de ni pusera chiar unu sãbou?!

En taci din gura, mi-dîce Tand'a! A-poi incepu: Ioanu Sabou ajunsu vladica, Ioanu Piu-piu-piu e popa la universitateta clopuriloru de paie și a gyufatartãneloru djila Gyérlá. Elu vrea să se faca bunu pe langa noulu vladica, ca să-lu puna și pre elu ceva chibsutoriul, și — de aceea i-a scrisu cartea acést'a. E, bine! — dîsei — sabou e vladica romanescu, de ce nu i-a scrisu romanésce? „No, vedi cã esci prostu.“ mi dîce Tando. „Ca să nu pricépa saboit'i'a și leghinyii!“ A, ha! acum pricepu; — DTa, Jupane, ce dîci? *)

Plecatiune buna poftescu
Lun'a ciresieloru, 1878.

Nekeresi János, m. p.
professoru la universitatea de branza in Iklod.

De la cursulu supletoriu instituitu in Aradu pentru d'a sorbi romanii limb'a magiara.

Profesorulu Nevoianu: En cetesce, dle invetiatoriu, constructiunea acést'a.

Invetiatoriulu (cetesce): „A nyúl jól lát.“

Prof. Destulu. Acum'a tradu-o in romanésce.

Invet. Iepurele vede bine.

Prof. (tracsarindu de bucuria:) Fórte bine! Pre-collontississississime! Acum'a ai bunetate, dle invetiatoriu, de cetesce mai departe.

Invet. (aplecandu-se cu ochii la pamentu, sta rusínatu:)]

Prof. No, nu sta; cetesce mai departe.

Invet: Mi rusine, dle profesor.

Prof. Pentru ce ti rusine? dóra pentru-cã inveti limb'a statului?

Invet. (éra tace in positiunea de mai 'nainte.)

Prof. Teremtettét! cetesce mai departe, candu ti — spunu. —

Invet. Me rogu, dle profesor, eu nu potu de rusine să cetescu mai departe, pentru cã ce vine de a-ci înainte e lucru de spurcaciune.

Prof. Cum asiá?! cetesce, s'audimu; candu profesorulu ti poruncesce, ai să-o faci.

Invet. (nepotendu resiste.) a-poi ceea ce ar fi să urmeze o spunu pe romanía: — „sî bine fuge!“ ..

Gur'a lumei.

Soci'a legiuita a unui francesu din Louisian'a, si-a parasitu barbatulu și s'a cam mai dusu, Ddienu scie cu cine; lucru de tóte dílele in Americ'a. Barbatulu o iubiá multu, și doria să o aiba érasí; déra nu se pré incredea in dibaci'a politiei. Genialu, precum sunt francesii, afla o idea, prin care credea, cã mai curendu o va avé érasí, de cãtu prin urmaririle politiali. **Anunciã, adica, in tóte gazetele, cã a facutu unu castigu in loteri'a cea mare de 50.000. dolari.** Si numai de cãtu s'a reintorsu soci'a fugita, acum cu peptulu plinu de amoru pentru densulu.

— Bunu lécu!

*) Cu sanetate și hãrãboru G. S.

*) Ca să nu intieléga multi *laudele* încãcatepe capulu lui G. S.

DÓUE SATE.

I.

Satulu nou:

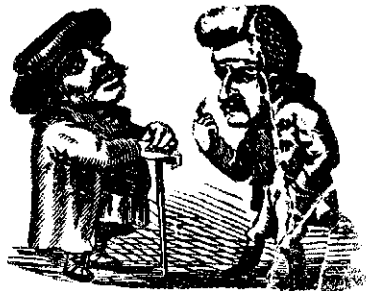

II.

Satulu betranu:

Tand'a si Manda.

T. Órecese va alege de invetiatorii nostri acum'a, dupa votarea legi cei nóue scolari? frate Manda, cà-ci dilele loru de traiu cu costulu de malaiu li sunt numerate. — Nu scii tu vr'unu mediulocu de scapare?

M. Sà traimu pe tempulu lui Licurgu, in virtutea constitutiunei spartaniloru, ar trebui sà-i adunàmu pre toti invetiatorii constiunali, pe ungoria necapaci, si sà-i aruncàmu din vérfulu muntelui Taigetu in gróznic'a aduncime de mórte. Ori ce dîci?

T. Bine dîci tu. Inse, dupa parerea mea, ar fi mai bine, ca sà-i aruncàmu depe tiermulu

dreptu alu Tisei remasu uscatu, in ezerulu epochalu nascutu in loculu Seghedinului, cà-ci, spre marirea toleranții confesiunale, voru aflà si in acestu locu monumentalu mórtea, ce-i ascépta.

M. Ddieu sà-i ierte, si sà faca sà crésca din ultimele loru remasitie totu dascali, cari neci unu feliu de limba, a-fara de cea magiara, sà nu mai scie.

T. Déca ministeriulu ungrescu va ceti aceste planuri a le nóstre — cà-ci e abonantulu regulatu alu lui badea „Gur'a-satului“:— a-poi sà o scii tu, mài, cà, pentru acestu inaltu patriotismu nationalu ungrescu, a-buna-séma ni va acàtia in grumazi ordinulu „Mari'a Teresi'a.“

M. Ai, hai, si atunci ce nealcosi amu mai fi: baronu Tand'a si baronu Mand'a!...

T. Bine, bine, — dér atunci ar trebui sà ni schimbàmu numele, cà-ci sunt pré multi baroni Tand'a, Mand'a, in tiéra....

Descoperiri nóue **romanesci** in Aradu.

Cognaculu celu mai tare — la Vanitsek, in strat'a magiara.

Vinarsulu de prune celu mai bunu — la comerciantulu Bartscht in strat'a Pestei.

Vinulu celu mai dragu — la „Ró-za,“ in strat'a loru 3. armàsari.

Tocan'a de pesce cea mai piparata — la dóm'n'a Cosi'a in strat'a pescariloru.

Berea cea mai próspeta — la Krausz pe largulu principalu.

Viptulu celu mai cu gustu — la Piros nagysám, in strat'a crucei.

Vinarsulu de comina celu mai cu tiposéla — la cofetariulu Szabó, pe largulu principalu.

Popicari'a (Kugleri'a) *cea mai pe-trecatória* — in birtulu (ospetari'a) lui Hartmann, pe strat'a morariloru.

Cafeau'a cea mai buna si siédietóri'a cea mai cu tignéla — la cafanari'a lui Vass in strat'a domniloru!

— A-poi de, mai dica cine-va, cà romanulu nu-e istetiu (§.)

De pe la cas'a satului.

Si pentru toti si pentru tóte: am ajunsu sà dîcu o vorba seriósa. Numerulu de facie este **celu din urma** din semestrulu I. si prin urmare din triluniulu II (Aprile — Juniu) alu anului 1879.

Deci dera vi ceru abona-
rea, respective reabonarea, pentru
viitoriu, că-ei frate de frate, dăr
glumele se tiparescu și se dau pe
bani!

Ar fi timpul, ca **nume-
rosii** restantieri, cari mi-au ce-
rutu gazet'a pe creditu, să-mi
tramita costulu din trecutu, casă-
lu intrebuintiezu pentru scötarea
mai dеса a diuariului și pentru
ilustrarea lui cu caricature cioplite.

Costulu abonamentului remane totu vechiu,
de 1 fl. 50 cr. pe triluniu, pentru tierile din mo-
narchi'a ostr-ungurésca, și 2 fl. = 5 franci, lei noi,
pentru strainetate.

In triluniulu urmatoriu se va scöte totu de 3.
ori in luna; éra **de la 1-a Octomvre incolo
o-data in septemana.**

Si astfelu voindu a regulá pe viitoriu scötarea
lui, sunt necesitatu a face și acea bágare de séma,
că cu nrulu de facie se opresce tramitarea diuariu-
lui catra toti acei'a, cari

1.) nu si-voru fi reinnoinda abonamentulu loru.
2.) nu si-voru fi platindu detori'a catra mine
din trecutu, și

3.) cari, primindu fói'a din onóre, in totu de-
cursulu semestului espiratu nu mi-au tramisu neci
unu operatu admisibilu.

Deci in interesulu reciprocu binevoiti a grabi
cu tramitarea abonamentelor.

Lui *Mefistofelișoru* in *Bucuresci*: in sperantia, că vei mai onorá
din candu in candu ácsta fói'a cu valorósele D'Tele operate, ti-am asem-
natu tramitarea diuariulu. Si in casulu, candu ai face mai dese visite
vei primí de aici și câte unu cadou, dreptu remuneratiune.

Dlui D. F. in *Seliste*: mai are să urmeze 1 fl. ca să fia com-
pletatu abonamentulu pone la finea anului.

On. Casine din *Fögárasiu*: cu 1 fl. ati tramisa mai multu. Dispu-
neti de elu, ori vi-lu voiu transpune pe viitoriu.

On. Antistie com. in *Sacosiu* m. — asemenea ati tramisu cu 1 fl.
mai multu. Vi-lu trecu pe triluniulu ce vine.

Dlui D. M. in *Fagetu*: in semestrulu trecutu ai tramisuc 1 fl. mai
pućnau. Déca vre unu, duoi, nri nu ai primitu, singura cauza va fi fostu
stramutarea locuintei D'Tele, fore a avisá Aministrati'a diuariulu. Bine-
voiesce a anumi nrii ce-ti lipsescu și ti se voru tramite din nou.

Dlui P. F. in *Zamu*: regretu, frate draga, că asie tare te legi de
starea financiase a tierci. Să ti-o iau in seriosu, ori in gluma numai?
Sautare de la mine in seriosu și la revedere, in sperantia!

Dlui I. R. in T. S. *Andreiu*: pentru semestrulu trecutu cu 1 fl.
ai data mai pućnau. Dér pentru viitoriu cum va fi?

Dlui D. C. in *Covasintiu*: Ai disu că in câte-va díle, dér au tre-
cutu déjà și septemani. Ergo pone candu — ?

Dlui P. S. P. in *Petril'a*: pentru triluniulu Maiu — Juliu ma;
are să vina 50 cr.

Dlui D. *Crisianu* in *lunea mare*: pe unde esci?

Dlui Dr. S. S. in R. m. — Vei binevoia mai tramite pentru trecutu:
1. fl. éra pentru viitoriu cătu vei vré.

Dlui V. O. in C. — Se potu intrebuintiá, dér numai prosectate,
că-ei sunt pré lungi.

PUBLICATIUNI TACSABILI.

4. 1-1.
AMICULU FAMILIEI.

FOIA SEPTEMANARIA

pentru

INSTRUCTIUNE și DISTRACTIUNE.

CURSULU III. — 1879.

Va esi in tóta Joi'a, in numeri de câte 1-1½ cöla'
formatu cuartu mare, papiru finu, tiparitu indesatu.

Va publicá artiele sociali, poesie, novele, romanuri, suve-
niri de caletoria s. a.

Va tractá cestiuni literarie și scientificé, cu reflexiune
fiendu la cerentiele vietiei practice.

Va petrece cu atentiune vietí'a sociala a Romaniloru
de pretotindene, precumu și a celoru alalte poporatiuni dein
patria si strainatate.

Prein umore dulce și satira alésa, va nisui a face câte
una óra placuta familiei strivite de grigiele vietiei.

Preste totu va nisui a intinde tuturoru individiloru dein
familia una petrecere nobile și instructiva.

Prețulu de prenumeratiune pre anulü intregu e 4 fl. v.
a., pre ½ anu 2 fl. v. a., — pentru Romani'a și strainetate
pre 1 anu 10 franci = lei noi, pre ½ anu 5 franci = lei
noi; și e a se tramite la redactiunea foiei in Ghierl'a
(Sz.-Ujvár.)

Colectantii primescu gratis totu alu cincilea esemplariu.
Articlii originali, la cererea auctoriulu,
se remuneréza amesuratu materiei și esten-
siuneii loru.

➡ *Esemplarie complete dein cursulu I. — 1878, și
cursulu II. — 1879 sem. I. mai suntu câteva și se vende fia-
care cursu cu câte 1 fl. 50 cr. v. a. séu 4 franci = lei noi.*

5.

➡ S'au pusu su tipariu :

3 6 6

RISETE și ZIMBETE

Impartite

PRE DILELE ANULUI VISECTU

1880

DE

ZIMBESCU

stetonomulu și lunologulu diplomatu și estravagantu alu primei *)
fabricé de veselie și bucuria perpetua.

➡ *Prețulu unni esemplariu e numai 40 cr. v. a. —
1 francu = leu n. — și e a se tramite colu multu până in 1 augustu —
candu va aparé opulu — la „Imprimari'a Georgiu Lazaru“ in
Ghierl'a — Szamosujvár. — Totu alu 5-lea esemplariu se da gratis.*

*) ? ? ? — De candu cu „Tutti-frutti“ óre nu noi amu fundatu
prim'a fabrica de aceste produse vivificatorie?! „Gur'a-sat“.

Proprietariu, editoriu și redactoru respundietoriu **Mircea V. Stanescu.**

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai in Aradu.

Spect. Dnu Franciscu Hobu Longinu avocat